

Tiklošanās nozīme starp zinātniekiem Latvijā un pasaulē jaunu kontaktu izveidē un esošo uzturēšanā

Izvēloties strādāt vai studēt ārzemēs, priekšā stāv dilemma – izvēle starp savas nākotnes būvēšanu Latvijā vai investīciju savā profesionālajā attīstībā, dodoties citur pasaulē. Mūsu savstarpēji saistītajā pasaulē šāds jautājums signalizē par noteiktas pakāpes komunikācijas trūkumu un Latvijas diasporas sadrumstalotību, kas liedz iegūt maksimālu pienesumu no iespējam, ko sniedz migrācija. Kontakta izveide starp Lielbritānijas un Latvijas jaunajiem zinātniekiem un studentiem ir vitāli svarīga, ne tikai, lai attīstītu zinātnisko ideju apmaiņu un saglabātu piederību, bet arī, lai sniegtu ieguldījumu Latvijas zinātnes attīstībā.

Kembridžas Universitātes Latvijas Studentu biedrība aktīvi iesaistās profesionālos un kultūras apmaiņas pasākumos ar Latvijas organizācijām, ar ieceri veicināt valsts piederības apziņu studentiem un būvēt kontaktu tiltus ar Latviju. Latvijas izcelsmes studentu diaspora Lielbritānijā aktīvi uztur kontaktus ar dzimteni, un daudzi atgriežas, lai strādātu zinātniskajās un valsts institūcijās, skolās un jaunuzņēmumos. Viena no biedrības prioritātēm ir palīdzēt Latvijas studentiem saglabāt kontaktus ar Latviju un piederības sajūtu valstij. Ik gadu biedrība palīdz pretendentiem no Latvijas ar iesniegumu rakstīšanu, lai iestātos augstskolās Lielbritānijā.

2018. gadā septembrī kopā ar uzņēmumu “Roche Latvija” tika rīkots pasākums vidusskolas skolēniem par studiju iespējām Lielbritānijā, kurā ar savu studiju un pieteikumu iesniegšanas pieredzi dalījās bijušie Kembridžas un Varvīkas universitātes studenti. Savukārt, liela daļa Lielbritānijas augstskolu absolventu no Latvijas izvēlas turpmāko akadēmisko ceļu ārpus savas dzimtās valsts, kas dod priekšrocību veidot ciešāku sadarbību ar dažādām zinātniskajām institūcijām visā pasaulē, līdz ar to palielinot sadarbības iespējas, ja tiek izveidots un uzturēts kontakts.

Diasporas jauno zinātnieku iesaiste starprobežu projektos ir unikāla iespēja veicināt pētniecības un zinātnes projektu attīstību un pieredzes gūšanu starptautiskā līmenī. Ar ieceri veicināt sadarbību starp Latvijas zinātniekiem un diasporu Lielbritānijā, 2020. gada novembrī tika rīkots tiešsaistes pasākums “Zinātniskā sadarbība starp Latvijas un Apvienotās Karalistes pētniekiem – tiešraides diskusija”. Tajā Dr. Pāvels Zajakins (Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Latvija), Dr. Alvis Brāzma (Eiropas Molekulārās bioloģijas laboratorija, Apvienotā Karaliste), Dr. Kristīne Oļeiņika (Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija, Londonas universitātes koledža, Apvienotā Karaliste) un Dr. Andrejs Pelšs (Organiskās Sintēzes institūts, Bristoles universitāte (Apvienotā Karaliste)) dalījās ar savu pieredzi, izstrādājot un realizējot zinātniskus projektus, kā arī sarunājās par akadēmiskās kultūras īpatnībām, iespējām un šķēršļiem ceļā uz veiksmīgu starptautisko sadarbību un akadēmisko izcilību. Starptautiska zinātniska sadarbība, ideju un resursu apmaiņa un noturīgas partnerības izveidošanas iespējas starp pētnieku grupām Apvienotajā Karalistē un Latvijā nav pietiekami izceltas.

Kembridžas universitātes Latvijas studentu biedrība š. g. 3. jūnijā plkst. 16.00 kopā ar Latvijas Zinātnes padomi (LZP), Eiropas Latviešu apvienību (ELA), Latvijas studentu un pētnieku asociāciju Lielbritānijā (ALSRUK), biedrību “Ekonomiskā sadarbība un investīcijas Latvijai” un Latvijas Jauno zinātnieku apvienību (LJZA) organizē kontaktbiržu fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu iesniedzējiem un Latvijas zinātniekiem diasporā. Kontaktbiržas mērķis ir radīt virtuālu satikšanās telpu, lai kopā veidotu jaunus tīklus un sadarbības.

Sadarbība ļauj piekļūvi cilvēku grupām ar daudzveidīgu izglītību un prasmēm, kā arī palīdz veidot un uzturēt sadarbību starp akadēmiskajām institūcijām un sniedz iespēju pieteikties finansējumam dažādās valstīs. Ārpus Latvijas studējošie ir to cilvēku grupa, kas ar lielāku varbūtību atgriezīsies Latvijā, lai turpinātu savu profesionālo ceļu un veicinātu partnerību starptautiskajā līmenī. Tāpēc

sadarbība ar Latvijas institūcijām palīdz ne tikai palielināt remigrācijas potenciālu un talantu piesaisti no Latvijas izcelsmes zinātnieku vidus, bet arī sniedz pienesumu daudzpusīgai zinātnes attīstībai.

Aleksandra Boikova saka: “Manā pieredzē sadarbība ir pētniecības neatņemama sastāvdaļa. Tā ir nepieciešama konkurētspējīgai zinātnei, lai radītu izcilus un reproducējamus pētījumus, kuru rezultātā rodas ietekmīgi atklājumi. Kad izcili prāti apvienojas, viņu radošais darbs ir vairāk vērts, nekā individuālo daļu summa. Tāpēc vēlos veidot augsni kopīgām iniciatīvām ar Latvijas zinātnes virzītājiem.”

Laikrakstam “Zinātnes Vēstnesis”
sagatavoja **Aleksandra Boikova**
Kembridžas Universitātes
Latvijas Studentu biedrības priekšsēdētāja
un **Laura Bužinska**
Latvijas Zinātnes padomes
vecākā konsultante sabiedrisko attiecību jautājumos

Avots: “Zinātnes Vēstnesis”, Nr. 5 (610), 2021. gada 31. maijs.